

22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 129, poz. 920), przedłuża się do dnia 31 grudnia 1927 r.

**Art. 2.** Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim Ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

**Art. 3.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:  
*J. Piłsudski*

Minister i Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:  
*K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Stanisławski*

## 740.

### Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 grudnia 1926 r.

w sprawie zmiany § 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. № 92, poz. 862).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

**Art. 1.** § 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 października 1924 r. o reorganizacji Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych (Dz. U. R. P. № 92, poz. 862) otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Konstituujące zebranie nowej rady zwołuje państwowa władza nadzorcza w ostatnim miesiącu urzędowania ustępującej rady, w razie zaś rozwiązania rady (§ 72, ust. 1), w ciągu ośmiu miesięcy od daty rozwiązania”.

**Art. 2.** Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

**Art. 3.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:  
*J. Piłsudski*

Minister i Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:  
*K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Stanisławski*

## 741.

### Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 grudnia 1926 r.

o ustanowieniu Komisji Ankietowej Badania Warunków i Kosztów Produkcji oraz Wymiany.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

**Art. 1.** Ustanawia się Komisję Ankietową celem zbadania warunków i kosztów produkcji oraz wymiany w tych gałęziach gospodarstwa narodowego, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzeń.

Komisja Ankietowa przedstawi Rządowi wnioski, zmierzające do racjonalizacji produkcji i wymiany oraz do obniżenia cen wytwarzanych dóbr gospodarczych.

Komisję Ankietową zwoła Prezes Rady Ministrów w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

**Art. 2.** Komisja Ankietowa składa się z przewodniczącego, z zastępcy przewodniczącego i najwyżej 33 członków, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadzie uchwały Rady Ministrów.

W skład Komisji Ankietowej wchodzi:

6 członków z pośród kandydatów, przedstawionych przez Izby handlowe i przemysłowe oraz centralne organizacje przemysłu, górnictwa, handlu i finansów;

9 członków z pośród kandydatów, przedstawionych przez pracownicze związki zawodowe;

6 członków z pośród kandydatów, przedstawionych przez izby rolnicze oraz organizacje producentów rolnych;

2 członków z pośród kandydatów, przedstawionych przez centralne organizacje spółdzielcze;

6 członków z pośród teoretycznych i praktycznych znawców życia gospodarczego; proponowani przez organizacje kandydaci mogą nie być ich członkami.

Przewodniczący i zastępca przewodniczącego są powoływani z poza grona członków Komisji Ankiety.

Prócz wymienionych Prezydent Rzeczypospolitej na zasadzie uchwały Rady Ministrów może powołać dalszych 4 członków, zaproponowanych przez Komisję Ankiety.

Członkowie Komisji Ankiety składają w ręce Prezesa Rady Ministrów uroczyste przyrzeczenie, że obowiązki swe pełnić będą według najlepszej wiedzy i sumienia i że wszystkie wiadomości, powzięte przy sprawowaniu swych czynności, a uznane za poufne w myśl niniejszego rozporządzenia, zachowają w ścisłej tajemnicy.

**Art. 3.** W razie śmierci, ustąpienia lub usunięcia członka Komisji Ankiety Prezydent Rzeczypospolitej powoła na jego miejsce inną osobę w trybie, przewidzianym w art. 2.

**Art. 4.** Usunięcie się od pracy w Komisji Ankiety członka tej Komisji lub grupy członków nie powoduje przerwy w pracach Komisji, która do czasu uzupełnienia jej składu w myśl art. 3 sprawuje swe czynności urzędowe w składzie zmniejszonym.

**Art. 5.** Do badania poszczególnych zagadnień Komisja Ankieta może tworzyć podkomisje.

Przewodniczących podkomisji wyznacza przewodniczący Komisji Ankiety.

**Art. 6.** Uchwały w Komisji Ankiety i podkomisjach zapadają zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

**Art. 7.** W pracach Komisji Ankiety i podkomisji uczestniczą delegaci Rządu z głosem doradczym; delegaci ci mają prawo przemawiać poza koleją mówców, zapisanych do głosu.

Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Reform Rolnych wyznaczają po jednym stałym delegacie.

Do spraw poszczególnych, rozpatrywanych przez Komisję Ankieta lub podkomisje, mogą być wyznaczani przez Prezesa Rady Ministrów delegaci specjalni.

Komisja Ankieta i podkomisje mają prawo wzywać rzeczoznawców.

**Art. 8.** Prezes Rady Ministrów nada Komisji Ankiety szczegółowy regulamin, normujący tok jej prac.

Prezes Rady Ministrów czuwa nad biegiem prac Komisji Ankiety i podkomisji i może każdej chwili żądać przedstawienia sobie wszelkich materiałów oraz informacji i tymczasowych sprawozdań w zakresie prac już dokonanych.

**Art. 9.** Komisja Ankieta i podkomisje mają prawo:

- a) wzywać osoby, których zeznania mogą być dla prac Komisji Ankiety potrzebne, i odbierać od nich zeznania protokółowane, zasięgać opinii i informacji ustnych i na piśmie;
- b) badać przedsiębiorstwa na miejscu i korzystać ze wszelkich źródeł informacji, w szczególności z ksiąg i dokumentów przedsiębiorstwa.

Badanie osób interesowanych, świadków, rzeczoznawców oraz przedsiębiorstw dokonywane być może również przez kolegja, conajmniej z 3 członków, wyznaczonych przez Komisję Ankieta lub podkomisje.

Komisja Ankieta i jej podkomisje mogą delegować poszczególnych swych członków do dokonywania ściśle określonych czynności, które w razie potrzeby podlegają sprawdzeniu przez kolegum.

Komisja Ankieta, podkomisje i kolegja mogą w razie potrzeby przeprowadzać badania pod przysięgą; prawo to nie przysługuje delegowanemu członkowi.

Przewodniczący Komisji Ankiety na podstawie uchwał Komisji lub jej podkomisji będzie otrzymywał od władz państwowych i samorządowych za pośrednictwem władz centralnych znajdujące się w ich rozporządzeniu, a potrzebne dla prac Komisji Ankiety materiały z wyjątkiem tych, które nie mogą być ujawnione ze względu na obronę Państwa.

**Art. 10.** Przy badaniu osób i rzeczoznawców, oględzinach na miejscu, sprawdzaniu ksiąg i dowodów pisemnych Komisja Ankieta i jej organy stosować będą odpowiednio przepisy właściwej ustawy postępowania cywilnego, o ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej.

Nikt niema prawa odmówić zeznania jako świadek, ani opinii jako rzeczoznawca. Wyjątek od tego przepisu stanowią:

- 1) krewni właściciela i dyrektorów badanego przedsiębiorstwa w linii prostej, ich małżonkowie oraz rodzeni bracia i siostry, którym przysługuje prawo uchylecia się od odpowiedzi na pytania, dotyczące działalności powyższych osób;
- 2) adwokaci — co do wiadomości, powziętych przy wykonywaniu zawodu.

**Art. 11.** Tajemnice handlowe i techniczne badanych przedsiębiorstw będą uznane przez Komisję Ankieta i jej organy za poufne.

Ponadto Komisja Ankieta i jej organy mogą uznać za poufne i inne wiadomości, w szczególności na żądanie informującej je osoby mogą uznać za poufne i zachować w tajemnicy czy to osobę informatora, czy też wszystkie lub niektóre poczynione przez nią zeznania.

W żadnym sprawozdaniu Komisji Ankiety nie mogą być wymieniane ani nazwy przedsiębiorstw, ani nazwiska właścicieli.

**Art. 12.** Wiadomości, zebrane przez Komisję Ankiętową, w żadnym wypadku nie mogą być użyte dla celów podatkowych.

**Art. 13.** Komisja Ankiętowa najpóźniej w sześć miesięcy od jej zwołania przedstawi Prezesowi Rady Ministrów wyniki swych badań oraz oparte na nich wnioski.

Sprawozdanie Komisji Ankiętowej będzie niezwłocznie po jego przedstawieniu ogłoszone drukiem. Na skutek uchwały Rady Ministrów mogą być również publikowane sprawozdania tymczasowe.

Przy ogłaszaniu wszelkich materiałów, informacji lub sprawozdań, dostarczanych przez Komisję Ankiętową, należy pominąć wiadomości poufne, natomiast przytoczyć wszelkie opinie i wnioski mniejszości oraz zdania odrębne.

**Art. 14.** Przewodniczący Komisji Ankiętowej, jego zastępca oraz jej członkowie i rzeczoznawcy, winni bezprawnego ujawnienia wiadomości poufnych, powziętych z tytułu swego uczestnictwa w pracach Komisji Ankiętowej, karani będą aresztem do sześciu tygodni i grzywną do pięćdziesięciu tysięcy złotych lub jedną z tych kar.

Osoby, wymienione w ustępie 1, winne:

1) nadużycia swego stanowiska w celach zysku,  
2) wykorzystania w celach zysku wiadomości, powziętych z tytułu swego uczestnictwa w pracach Komisji Ankiętowej,

3) popełnienia czynu, oznaczonego w ust. 1, w celu zaszkodzenia interesom majątkowym osoby lub przedsiębiorstwa, których dotyczy ujawniona wiadomość,

będą karane — o ile czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych ustaw karnych — więzieniem do jednego roku.

**Art. 15.** W razie wszczęcia postępowania karno-sądowego o czyn przewidziany w art. 14 niniejszego rozporządzenia, Komisja Ankiętowa może orzec zawieszenie w czynnościach osoby, przeciwko której wszczęto postępowanie.

Zasądzenie pociąga za sobą utratę mandatu w Komisji Ankiętowej.

**Art. 16.** Kto świadomie złoży nieprawdziwe zeznanie, bądź przedstawi fałszywe dowody przed Komisją Ankiętową, albo jej organem, utrudni wykonywanie funkcji świadka lub rzeczoznawcy, stosować będzie względem świadka lub rzeczoznawcy represje z powodu złożonych zeznań — o ile czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych ustaw karnych — karany będzie aresztem do sześciu miesięcy i grzywną do stu tysięcy złotych lub jedną z tych kar. Na obszarze działania kodeksu karnego z 1871 r. w razie wymierzenia kary pozbawienia wolności ponad sześć tygodni zamiast aresztu orzeka się więzienie.

Kto popełni czyn, wymieniony w ustępie 1, z niedbalstwa, karany będzie grzywną do dziesięciu tysięcy złotych.

Kto świadomie złoży przed Komisją Ankiętową lub jej organami fałszywą przysięgę, karany będzie więzieniem do lat dwóch.

**Art. 17.** Kto członka Komisji Ankiętowej lub jej organu nie dopuści do badania przedsiębiorstwa,

przeglądania ksiąg i dokumentów oraz sporządzania z nich odpisów i wyciągów — o ile czyn nie ulega karze surowszej w myśl innych ustaw karnych — karany będzie aresztem do sześciu tygodni i grzywną do pięćdziesięciu tysięcy złotych lub jedną z tych kar.

**Art. 18.** Do orzekania o czynach, przewidzianych w art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 1 i 2 i art. 17, powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Do orzekania o czynach, przewidzianych w art. 14 ust. 2 i art. 16 ust. 3, powołane są sądy okręgowe.

Na obszarze działania kodeksu karnego z r. 1852 zamiast więzienia orzeka się ścisły areszt; odwołanie można wnieść niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w § 283 p. k.

**Art. 19.** Kto bez usprawiedliwionego powodu nie stawi się na wezwanie Komisji Ankiętowej lub jej organu, dopuści się zakłócenia spokoju na posiedzeniu, odmówi zeznań na ustne lub pisemne pytanie, dotyczące spraw unormowanych niniejszym rozporządzeniem, lub mimo upomnienia zwlekać będzie z odpowiedzią pisemną, karany będzie grzywną do pięciu tysięcy złotych.

Orzecznictwo co do powyższych wykroczeń należy do Przewodniczącego Komisji, a jeżeli czyn zaszedł w ciągu rozpraw podkomisji — do jej przewodniczącego. Kary, nałożone przez przewodniczącego, wykonywa władza administracyjna pierwszej instancji miejsca zamieszkania skazanego.

Przeciwko orzeczeniu karnemu przewodniczącego można w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na jego ręce żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju). Sąd postąpi według przepisów postępowania, obowiązujących w I instancji sądowej. Od wyroku sądu okręgowego dalszy środek prawny nie jest dopuszczalny.

Przewodniczący może uchylić swe orzeczenie w razie żądania przekazania sprawy sądowi przed jej skierowaniem do sądu lub gdy skazany dopełni obowiązku, przewidzianego w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, i przedstawi należyte usprawiedliwienie.

**Art. 20.** Za zapłatę grzywny, nałożonej w myśl niniejszego rozporządzenia na przedstawicieli prawnych przedsiębiorstwa, odpowiada z nimi solidarnie właściciel przedsiębiorstwa. Właściciel przedsiębiorstwa korzysta w tym wypadku z praw oskarżonego.

W razie uniewinnienia oskarżonego odpowiedzialność majątkowa właściciela przedsiębiorstwa upada, chociażby tenże skargi nie wniósł.

**Art. 21.** Koszty, związane z pracami Komisji Ankiętowej, ponosi Skarb Państwa.

Przewodniczący Komisji Ankiętowej, jego zastępca oraz członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości, ustalonej przez Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Rzeczoznawcy i świadkowie otrzymują zwrot kosztów podróży oraz wynagrodzenie za stratę czasu w wysokości i na zasadach, jakie ustali Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.



**Art. 22.** Komisję Ankiętową rozwiąże Prezydent Rzeczypospolitej na zasadzie uchwały Rady Ministrów.

**Art. 23.** Prezes Rady Ministrów może wszystkie uprawnienia, wynikające z niniejszego rozporządzenia, przenieść na tego ministra, który jest przewodniczącym Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

**Art. 24.** Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Reform Rolnych.

**Art. 25.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister i Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

## 742.

### Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 27 listopada 1926 r.

#### o organizacji Państwowego Monoplu Tytoniowego.

Na podstawie art. 19 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o Monopolu Tytoniowym (Dz. U. R. P. № 47 poz. 409) zarządza się co następuje:

§ 1. Minister Skarbu pełni funkcje naczelnej władzy Państwowego Monoplu Tytoniowego przy pomocy podległych mu właściwych władz i organów skarbowych.

§ 2. Minister Skarbu:

a) decyduje w sprawach projektów ustaw i rozporządzeń ogłaszanych w Dzienniku Ustaw,

b) mianuje na wniosek Dyrektora Polskiego Monoplu Tytoniowego Vice-Dyrektorów i innych urzędników Polskiego Monoplu Tytoniowego V, VI i VII st. służbowego, oraz przyznaje pracownikom kontraktowym wynagrodzenie umowne równe uposażeniu urzędników państwowych V i VI stopnia służbowego,

c) mianuje Członków Komitetu Doradczego i Komisji Rewizyjnej dla Polskiego Monoplu Tytoniowego,

d) decyduje w sprawach, co do których nie osiągnięto uzgodnienia między Komitetem Doradczym Polskiego Monoplu Tytoniowego, a Dyrekcją tegoż Monoplu,

e) decyduje w poszczególnych sprawach, które sobie do aprobaty zastrzeże.

Ponadto Minister Skarbu decyduje w sprawach w Statucie Polskiego Monoplu Tytoniowego jemu zastrzeżonych, oraz zatwierdza wnioski przedstawione przez Dyrektora Polskiego Monoplu Tytoniowego w sprawach:

1) ustalania wysokości podatku konsumcyjnego od wyrobów tytoniowych, przywożonych z zagranicy, a pobieranego pod nazwą należności monopolowej,

2) ustalania warunków udzielania koncesyj na plantacje tytoniowe,

3) ustalania cen sprzedaży wyrobów tytoniowych i prowizji dla sprzedawców tychże,

4) ustalania cen taryfowych, po których plantatorzy winni są cały zapas wyprodukowanego tytoniu odsprzedawać Monopolowi Tytoniowemu,

5) dotyczących ogólnego planu eksploatacji Monoplu Tytoniowego, oraz jego fabryk i zakładów (art. 17 ustawy),

6) dotyczących planu finansowego, obrachunków rocznych, obrachunku zysków i strat, oraz bilansu.

W sprawach powyżej określonych Minister Skarbu decyduje po wysłuchaniu opinii właściwego organu Ministerstwa Skarbu.

§ 3. Ministerstwo Skarbu:

1) wydaje zezwolenia na wytwarzanie, nabywanie, przywóz z zagranicy i sprzedaż artykułów służących do palenia pod postacią surogatów tytoniowych,

2) wydaje zarządzenia w sprawach zwalczania przemytnictwa tytoniu i innych naruszeń postanowień ustawy o Monopolu Tytoniowym,

3) rozstrzyga zażalenia stron przeciw zarządzeniom władz i urzędów skarbowych, dotyczącym udzielenia koncesyj na hurtową i detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych,

4) załatwia sprawy, przewidziane w art. 15 ustawy, a dotyczące umów prywatnych o nabycie, obciążenie lub zmianę takich praw, do których wykonywanie wymaga się zezwolenia władz skarbowych, oraz sprawy, dotyczące zajęcia egzekucyjnego wspomnianych praw, urządzeń, przyrządów i materiałów, które służą do wykonywania koncesyj,

5) załatwia w toku instancji sprawy wyszczególnione w art. 9, 10 i 11 ustawy.

We wszystkich sprawach wyżej pod 1 — 5 wyszczególnionych, Ministerstwo Skarbu zasięgać będzie opinii Dyrekcji Polskiego Monoplu Tytoniowego.